

den Afgift, som vilde erlægges af saadant Brændeviin, som indførtes fra fremmede Steder, og som vilde komme til at betale den almindelige Indførselstold, hvilket saaat sig vilde blive Tilfældet med aldeles ingen eller en høist ubetydelig Deel; men dernæst for det 3die af den Afgift, som erlægges af det paa andre indenlandske Steder producerede Brændeviin, som indføres til Bornholm. For at udfinde denne Afgifts Størrelse, troe vi, at man passende kunde tage den Sum til Maalestof, som ellers i Lovudkastet er antagen at skulle udgjøre denne Beskatnings Gjennemsnit, og som derfor godtgjøres, naar Brændevinet udføres til fremmede og frie Steder. Det er disse 3 Momenter, hvoraf den totale Indtægt er sammensat, derfra maa naturligvis drages den Consumtionsgodtgjørelse, som bliver betalt for Brændeviin, der udføres fra Bornholm til fremmede Steder, og derhos den Afgift, som vilde være at erlægge af det paa Bornholm producerede Brændeviin, som udføres til andre indenlandske Steder, og som egentlig ikke er nogen Afgift, som betales, men som man i dette Tilfælde maatte tænke sig betalt med det samme Beløb, som ellers er fastsat for Udførselen til fremmede Steder; og endelig maatte der fra den Sum, som derved udkom, drages et vist Beløb for Administrations Omkostninger. Dette Beløb have vi troet at kunne ansætte omtrent til 10 pCt., og vi ere komne til dette Resultat ved at sammenligne de Udgifter, som efter de tidligere offentliggjorte Regnskaber for Tiden ere forbundne med Toldoppebørslen paa Bornholm med de Udgifter, som, efter det Rigsdagen forelagte Udkast til en Lov om Toldvæsenets Embedsmænds Lønning, efter Sandsynlighed i Fremtiden ville medgaae. Vi have fundet Differencen at være 3000 Rbd. Naar man nu antager, at Beskatningen paa Bornholm i det Høieste kunde indbringe omtrent 30,000 Rbd. om Aaret (Det er ikke sandsynligt, at den vil løbe saa høit op), saa vilde denne Udgift idetmindste være de 10 pCt., som vi have foreslaaet at optage. Hvad nu endelig angaaer det Haremaal, om hvilket der i denne Henseende kunde være Spørgsmaal, indrømme vi, at det er vanskeligt at sige noget aldeles Bestemt med Hensyn til, hvad der i og for sig kunde

være det absolut rigtige; det maa noget afhænge af et Skøn i denne Henseende; men naar man gaaer ud fra den Hovedbetragtning, jeg tillod mig at anfille, at det kun skulde være en saadan Arrække, som ellers under andre Omstændigheder kunde være at ansee som en passende Forberedelsestid for Bedkommende, inden de nye Beskatningsforhold indtræde, og man sammenligner det med, hvad der i andre Tilfælde i vor Lovgivning var indrømmet, saa troede Udvalgets Fleertal i denne Henseende ikke at kunne gaae videre, end til de her i Forslaget foreslaaede 5 Aar. Med Hensyn til de forskjellige Endringsforslag, som ere stillede, skal jeg forbeholde mig nærmere at imødegaae dem, forsaavidt det maatte være fornødent, naar de ærede Forslagsstillere selv have motiveret dem.

Seggelund: Næstefter at henholde mig til det af Bornholms samtlige Communer til Rigsdagen indgivne Andragende, hvori de yttre den Formening, at den dem hidtil tilstaaede Fritagelse for Brændeviinsproduktionsafgift ikke rettelig kan betages dem, uden imod fuld Erstatning, skal jeg tillade mig, til Styrke for denne Formening, at meddele nogle yderligere Oplysninger, som det var min Hensigt at have afgivet ved Sagens 1ste Behandling, men hvorfra jeg blev forhindret ved den forlangte Afslutning af Discussionen.

Hvad angaaer Betydningen af de af Kong Frederik den 3die til Bornholmerne givne Privilegier, da udfordres til en rigtig Bedømmelse deraf ikke alene Kjendskab til selve Actstykkerne, men ogsaa til Anledningen til samme; og da det ikke kan antages, at alle de ærede Medlemmer af denne Forsamling have dette notere Kjendskab til Sagen, giver jeg mig den Frihed at meddele det Fornødne.

Efterat Danmark ved Freden til Roeskilde i Aaret 1658 var bleven nødt til at afstaae Bornholm til Sverrig, blev af den danske Regering affendt til Den, for underhaanden at meddeles Indvaanerne, en af Kongen egenhændig undertegnet Strivelse af Indhold: „at, da man ikke tvivlede om Indvaanernes Trofasthed og Affection mod Fædrelandet, vilde man have dem formanede og paaminde om, at de ikke lode forbigaae at være betænkte paa Midler, hvorved de kunde befrie sig for det svenske